

set i četiri. Nemogućnost da se dođe do jedne jedine klasifikacije, koja bi bila općenito prihvaćena, nastaje poradi toga što manjkaju oštre demarkacione linije među ljudskim skupinama. Zbog stalnog križanja među ljudima najrazličitijih fizičkih tipova postoji veliki varijabilitet i velika gradacija kod bilo koje od tih klasifikacija.

Ako želimo utvrditi neki fizički tip, moramo imati nekoliko fizičkih osobina, koje se zajednički pojavljuju. Neki naučni radnici smatraju, da bi trebalo barem 10 tipičnih osobina, da se nađu zajedno kod utvrđivanja nekog fizičkog tipa. Antropolog Boas međutim našao je u 1024 ispitana slučaja samo jedan, u kome se je sastalo svih 10 tipičnih osobina, a tako zvani nordijski tip u svom »čistom« obliku nađen je tek u 18% slučajeva u skandinavskim zemljama, koje se inače smatraju kao najčišće nordijske zemlje.

Ali pogledajmo, koji su to kriteriji za klasifikaciju fizičkih tipova ljudi. To su: oblik i boja kose, boja kože i očiju, oblik očiju, oblik nosa, oblik lubanje, visina stasa, konstitucija čovjeka itd. Međutim sve te osobine nemaju uvijek utvrđenu genetsku vrijednost, jer su pod velikim utjecajem prilika sredine, te se mijenjanju često i u samom toku razvitka pojedinog čovjeka. Tako je na pr. utvrđeno, da je indeks glave Židova useljenika u U. S. A., koji su se uselili između 1870. i 1909. bio 83, dok je indeks glave njihove djece 20 godina poslije bio samo 80.⁶⁾

---

⁶⁾ Franz Boas, Race, Encyclopaedia of the Social Sciences, New-York, 1934.